

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

1 noyabr 2017-ci il № 82 (2199)

Qiyməti 25 qəpik

Prezident İlham Əliyev:

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tarixi layihədir

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tarixi layihədir, strateji əhəmiyyətli layihədir. Bu yolu uzunluğu təxminən 850 kilometrdir, onun da 504 kilometri Azərbaycan ərazisindən keçir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun açılış mərasimindəki çıxışında səsləndirib.

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, bu dəmir yolu Avropanı Asiya ilə birləşdirən ən qısa və etibarlı yoldur. Bu yol vasitəsilə birinci mərhələdə 5 milyon, sonrakı mərhələdə 17 milyon, ondan sonra isə daha böyük həcmde yüklerin daşınması nəzərdə tutulur. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avrasiyanın nəqliyyat xəritesinin ənəmlı hissəsinə çevirilir. Bu yolu fəaliyyəti nəticəsində yol boyunca yerləşən ölkələr arasındakı ticarət dövriyyəsi ilə yanaşı, qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu da artacaq, bu yoldan istifadə edən bütün ölkələr arasında əməkdaşlıq dərinləşəcək.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcəyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev deyib: "Bu yolu istifadəsi zamanı əminəm ki, turizmin inkişafı da geniş vüsət alacaq, turistlərin sayı artacaq və təbii ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun uğurlu fəaliyyəti ölkələrimizin geosiyasi əhəmiyyətini artıracaq və bizim üçün əlavə imkanlar yaradacaqdır. Biznesin inkişafı üçün, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun çox böyük əhəmiyyəti vardır".

Türkiyə Prezidenti:

Dağlıq Qarabağ məsələsi Azərbaycanın olduğu kimi, bizim də qanayan yaramızdır

Dağlıq Qarabağ məsələsi Azərbaycanın olduğu kimi, bizim də qanayan yaramızdır. Ermenistan Azərbaycan ərazilərinin işğalına son qoymaya qədər, əfsuslar olsun ki, bu məsələ həll oluna bilməyəcək. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin toxunulmazlığı prinsipləri əsasında işgala dərhal son qoymalıdır.

Bu fikirləri Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan AZƏRTAC, APA və TREND agentliklərinə müsbəhəsində söyləyib.

"Ermenistanın işğalçılıq siyaseti ilə yanaşı, son dövrlərdə mülki əhalini hədəf seçən təxribatları da lənetləyirik. Belə hərəkətlər regionda sülhün təmin olunmasına heç bir halda kömək edə bilməz", - deyə dövlət başçısı vurğulayıb.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirib: "Minsk qrupu başda olmaqla beynəlxalq ictimaiyyətin Dağlıq Qarabağ probleminin həlli istiqamətində daha fəal işləməli olduğu qənaətindəyik. Biz hər məsələdə olduğu kimi, bu məsələdə də, Azərbaycanın bu haqq işində də onun yanında olmağa davam edəcəyik".

Ön xətdən reportaj

Nurlu bir sabahda görüşəcəyik

Bu vaxta kimi ezamiyyətlərim yaz-yay aylarına, təbiətin oyandığı, qanın damarlarda coşduğu vaxtlara təsadüf edirdi. Həmin çağlarda təbiətin gözəlliyini seyr etməkdən doymaq olmurdı. Onda elə zənn edirdim ki, bölgələrimizin yalnız ya-

zı, yayı gözəldir. Bir-birinə bənzəyən yaşıl təpələr, göz işlədikcə uzanıb gedən çöllər insana sanki təzə nəfəs gətirirdi. Amma bu dəfəki gəlİŞim payız fəslindədir. Ətrafa nəzər yetirdikcə her tərəfi gözəlliklər içinde gülümşəyən görürəm. Sən de-

mə, təbiətin payızı da gözəlmış. Füsunkar mənzərelərdən zövq alan ürəyim xoş notlar üstündə köklənmişdi. Ele bu ovqatla da torpaqlarımızı düşməndən qoruyan Vətən övladlarının görünüşə yollandıq. (Ardı 2-ci səhifədə)

"Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun açılışı ilə yeni Avrasiya körpüsünün təməli qoyulur"

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti təkcə bizim regionda deyil, onun ətrafinda da mövcud iqtisadi şərait dəyişəcək və inkişafın yeni mərhələsini yaradacaq. Əminliklə demək olar ki, bu gün yeni Avrasiya körpüsünün təməli qoyulur. Bu, təkcə bizim iqtisadiyyatımızı deyil, həmçinin vətəndaşlarımızı bir-birinə bağlayacaq, onların rifah halını da-ha da yaxşılaşdıracaq.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirişvili Bakı-Tbilisi-Qars dəmir

yoluun açılışı mərasimində söyleyib.

Baş nazir vurğulayıb ki, yeni dəmir yolu marşrutunun tam işə düşməsi ölkələrimizin tranzit və logistik potensialından daha səmərəli istifadə etməyə imkan yaradacaq, regionun nəqliyyat və ticari statunu möhkəmləndirəcək. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu yük daşımalarından başqa ilə 1 milyon sənisi-nə xidmət göstərəcək. Yeni dəmir yoluun istismarı müasir infrastruktur inkişafına da töhfə verəcək,

yenı bazarlar mənimşənilənəcək, turizm və emal sektoru inkişaf edəcək, yeni iş yerləri yaradılacaq. Bu, bizim regionumuzun iqtisadi inkişafı üçün mühüm amildir.

"Bu gün biz nəinki ticari potensialımızla, eyni zamanda, dünyanın en iri bazarlarına çıxışımızla ölkələrimizi bir-birinə bağlayırıq. Həm dünya bazarlarının məhsulları, həm öz məhsullarımız yeni kommunikasiyanın yaradılmasını tələb edir", - deyə Giorgi Kvirişvili qeyd edib.

Nurlu bir sabahda görüşəcəyik

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Həmişəki kimi bizi hərbi hissədə növbətçi qarşılıdı və gəlmişimizin məqsədi barədə komandır müavininə məruzə etdi. Zabit Ədalət Hacıyevlə qısa səhbətimiz əsnasında gəlmişimizin əsas məqsədinin ön xəttə getmək və Vətənimizin keşiyində dayanan döyüşçülərlə görüşmək olduğunu bildirdik. Zabit Seymour Abiyevlə ön xəttə yola düşdü.

Hava çox bürkülü idi. Nə külək, nə də meh əsirdi. Güñəs buludlar arasında bəzən gizlənir, kiçik bir təbəssüm və xəlvəti baxışlarla özünü tamamilə unutdurmurdu. Başqa obalara köçməyə macət tapmamış quşlar da tüklərini qabardaraq hələ də yaşıl yarpaqları olan ağaclarda məskən salmışdı. Keçidiyimiz yollar tozlu, çıraqlı idi. Maşını müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Əli İbrahimov idarə edirdi. Yollar yaxşı tanıldıqdan maşını məhərətlə idarə etməyinə söz ola bilmezdi. Hansı istiqamətə gedəcəyimizi yaxşı bilirdi. Hamısı bir-birinə oxşayan çıraqlı yolları, cığırları çox yaxşı tanıydırdı.

Torpaq yollar arxada qaldıqça, ön mövqeyə yaxınlaşırıq. Üzü dağlara tərəf getdiçcə hava soyuyurdu. Artıq barıt qoxulu səngərlərə gelib çatırıq. Təpələrin arasında dərin, səliqeli səngərlər qazılıb. Dünyaya göz açdırırları yurda qəlbən bağlı olan zabit və əsgərlərimizin xidməti burada keçir. Onlar buradan düşməni müşahidə altında saxlayır, qarşılarda dayanan mühüm tapşırıqları yerinə yetirirlər.

Mövqedə leytenant Roman Vəliyevlə görüşürük. Düşmənlə təmas xəttində

nisbi sakitliyin davam etdiyini bildirən zabitlə səngərə daxil olurraq. Səhbət zamanı öyrənirəm ki, gənc zabitimiz artıq 2 ildir xidmət edir. Elə ilk xidmət yeri də buradan - səngərdən başlayıb.

Zabitlə səhbətimiz, ancaq əsgərlər bərəsində, onların hazırlı şəraiti, qayğıları haqqındadır. Leytenant bildirir ki, bu gün ön xətdə xidmət edən şəxsi heyətin bütün qayğıları ordu rəhbərliyinin diqqət mərkəzindədir.

- Əsgərlərin gündəlik səzial-məsiət şəraiti, keyfiyyətli qidalanmasına ciddi önmə verilir, - zabit deyir. - Onların xidmətinin düzgün təşkil olunması üçün hər bir şərait yaradılıb. Şəxsi heyətin hər bir problemi ilə yaxın-dan maraqlanır, onlardan köməyimizi əsirgemirik. Əsgərlərin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığı da yüksək səviyyədədir. Hər kəs Vətənin müdafiəsində dayanmağın mə-

nəvi məsuliyyətini aydın dərk edir və bu vəzifəni yerinə yetirməkdən qürur duyur.

Döyüş növbətçiliyində dayanan əsgərlərimizlə də səhbət edirik. Müşahide məntəqələrinin birində dayanan əsgər Qurbanəli Əliyev Vətən keşiyində dayanmağın şərəflə və qürurverici olduğunu qeyd etdi. "Düşmənə üzbeüz xidmət etmək şərəflidir. Biz komandirlərin verdiyi tapşırıqları vaxtında ve düzgün yerinə yetirməyə çalışırıq. Düşmən atəşkəs rejimini pozduqda komandirlərimizin əmri ilə qarşı tərəfi dərhal susdurur, və onlara layiqli cavab veririk. Biz düşməndən qorxmurraq. Vətən uğrunda canını verməyə hazırlansa, Vətəni canından çox sevirsənə, qorxmayacaqsan. Bizlər də Vətənimizi, üstündə boy atlığındırmış yurdum çox sevirik".

Öyrənirəm ki, əsgərin xidmətinin xeyli hissəsi geridə qalıb. Bu günde qədər o yadda qalan bir xidmət yolu keçib.

Səngər boyu leytenant Roman Vəliyev bir-bir əsgərlərlə bizi tanış edir, onların xidmətdən razılıqla danışır. Xidmətləri ilə qürur duyulan əsgərlərin möqrur baxışları, cəsur olmaqları diqqətimdən yayınır. Onlardan birini - əsgər Pencali Xəqaniyevi tanıyaq. Hacıqabul rayonundan xidmətə çağırılan Pencali 13 aydır atıcı vəzifəsində xidmət edir. "Vətənimizi sevək. Elə sevək ki, onun hə qarışı uğrunda canımızdan keçməyə hazır olaq. Axi Vətən sevgisi imandan gəlir. Bu o deməkdir ki, doğulub boyabaşa çatdığını torpağa sədəqət, bağlılıq insanın ruhundan gəlir. Vətəni ruhumuzla, bütün mənliyimizlə sevməyük", - əsgər deyir.

Diqqətimi, çəkən əsgərlərən biri də İlkin Qədimov ol-

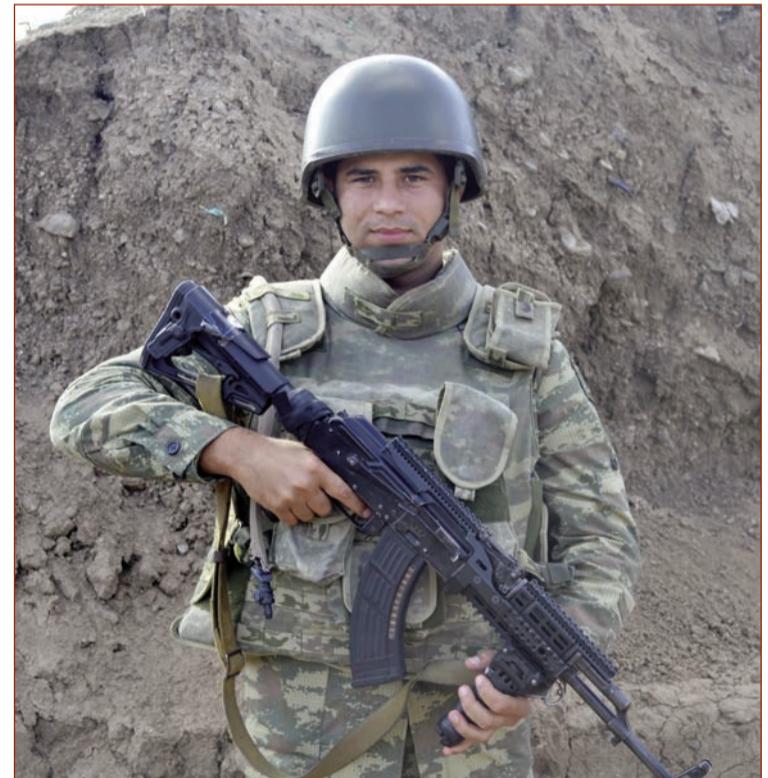
du. Bakının Qaradağ rayonundan hərbi xidmətə çağırılıb və 10 aydır xidmətdədir. İlkinin vəzifəsi həm çətin, həm də məsuliyyətliidir. Sanitar-atıcı olan əsgər xidmət müddətində heç bir çətinlikle üzləşmediyini söylədi.

- Biz qətiyyən düşməni çəkinmirik. Hər an torpaqlarımızın müdafiəsində dayanıb, Ali Baş Koman-

diri kiçik çavuş Sədi Feyzulla-yevlə də tanış olmaq fürsəti tapıram. Sədi 3 ildir xidmət edir. Bura onun ilk xidmət yeri deyil. Başqa hərbi hissələrdə də xidmət edib. Taqım komandiri onun xidmətdən razılıqla danışdı. Hər bir əsgəri özünə dost, sirdəş hesab edən manqa komandırı onlara daim qayğısına qalır, əsl döyüşçü kimi formalaşmaları üçün çalışır. "On xətdə xidmət edən əsgərin döyüş pəşkarlığını artırmaq əsas vəzifələrimizdən biridir. Çalışırıq ki, torpaqlarımızın müdafiəsində dayanan gencər döyüş vərdislərini, Vətəni qorumağın sırlarını dərindən mənimseye bilsinlər."

- Əsgərlər Qamil Əsgərov, Nahid Mehdiyev, Rahil Xuduzadə də səhbətlərinde deyirlər ki, xalqımızı, Vətən torpaqlarını qorumaq onlara tapşırılsa, deməli, bu, həm də onlara göstərilən etimad deməkdir.

Artıq hava qaralır. Bir azdan etrafə qaranlıq çökəcək. Amma atalar yaxşı deyib: "Hər qaranlıq gecənin bir nurlu sabahı var". Döyüşçülərimizdən nurlu sabahlarda, qələbə soraqlı günlərdə görüşmək arzusu ilə ayrılmış. Sağollaşanda bildirdilər ki, həmi-

danımızın döyüş əmrini gözləyirik. Valideynlərimə, dostlarına söz vermişəm ki, Vətəne layiqli övlad kimi xidmət edəcəyəm. Biz düşmən güləsiyle ölməyə yox, torpaqlarımızı işgal edən namərdəri öz yuvalarına qovmağa gelmişik.

Əsgərlərlə səhbətimi bitirdikdən sonra manqa koman-

şə yurdumuzun keşiyində ayıq-sayıq dayanacaq, torpaqlarımızı erməni qəsbkarlarından azad etmək üçün hər an döyüşə hazır olacaqlar.

**Baş leytenant
Mehmməd NƏSİRLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotoğraf
C.CƏFƏROVUNDUR**

Ermənistən silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

31 oktyabr 2017-ci il.

Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 110 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Noyemberyan rayonunun Dovex, Şavarşavan, İcevan rayonunun Paravakar kəndlərində yerləşən mövqelərdən Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq, Qazax rayonunun Kəmərli, Fərehli kəndlərində, Berd rayonunun Nerkən Karmıraqbur,

Mosesqex, Çinari kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Hacıalılı, Ağdam, Muncuqlu kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksək-

liklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərəf rayonunun işgal altında olan Çiləbürt, Ağdam rayonunun Nəmirlı, Şuraabad, Tağıbəyli, Baş Qərvənd, Sarıcalı, Novruzlu, Yusifcanlı,

Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəlli, Qaraxanbəyli, Qorqan, Cəbrayıllı rayonunun Nüzgar və Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərəf, Ağdam, Xocavənd və Cəbrayıllı rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

Döyüş hazırlığı

“Qəhrəmanlar sırasında olmaq bizim də arzumuzdur”

Silahlı Qüvvələrimizdə döyüş hazırlığının yüksəldilməsi şəxsi heyətin qarşısında duran başlıca vəzifədir. Ordunun döyüş potensialında öz yeri olan artilleriya bölmələri də peşəkarlığını günü-gündən artırır. Tarix boyu mühəribə meydanında öz sözlərini deyən topçularımız bu gün də qəhrəmanlıq ənənələrini qorumaqla, döyüş hazırlığı sahəsində yeni-yeni nailiyyətlər qazanırlar. Həmişə fərəhə xatırladığımız Əlağa Şıxlinski və Səməd bəy Mehmandarov kimi artilleriyaçı sərkərdələrimizin adı Azərbaycan xalqının yaddasına əbədi hakk olunub. Bu vətənpərvər hərb xadimləri keçmiş rus ordusunda tam artilleriya generalı rütbəsinə qədər yüksəliblər.

Məşhur sərkərdələrin davamçıları olan artilleriyaçı zabit və əsgərlərimiz Vətənimizə şərflə xidmət edir, öz döyüş bacarıqlarını gündən-güne artırırlar. Döyüş bölgəsində yerləşən hərbi hissələrə hər zaman hevəsle yollanıram. Vətənin keşiyində dayanan əsgərlərlə səhbətimiz zamanı onların yüksək döyüş ruhu insana könlük xoşluğu verir.

Budur, artilleriya bölmələrindən birinin şəxsi heyəti döyüş hazırlığı, məşğələsində peşə vərdişlərini yüksəltməklə məşğuldur. Hər bir heyət üzvü öz vəzifəsinin öhdəsindən layiqince gəlməyə çalışır. Bir anlıq məşğələdə olduqlarını unudub sanki düşmən üzərinə mərmi yağıdıracaqmış kimi hərəkət edirlər.

- Bu dəqiqə döyüş əmri verilsə, topçular tapşırıqlarını ezmələ yerinə yetirməyə hazırlılar, - zabit İntiqam Məhərrəmov dedi. - Hazırda artilleriya bölməsində atışın idarə olunması məşğəlesi keçirilir. Dərsin məqsədi düşmənin mövqelərdə yerləşən canlı qüvvə və atəş vasitələrini, eləcə də döyüş texnikalarını, digər heyətləri susdurmaq və məhv etmək mövzusunda şəxsi heyətin bilik və bacarığını artırmaqdır.

Dərs zamanı şəxsi heyət atəş mövqeyini tutur, toplar və cihazlar döyüş vəziyyətinə getirilir. Komanda-müşahidə məntəqəsindən müəyyən edilən hədəflərin parametrləri rabitə vəsitiylə atəş mövqeyine ötürülür. Batareyanın baş zabitli komandanı qəbul edərək topu hədəfə atəş açmağa hazırlayır və hərəkət barədə komandire məruzə edir.

- Top döyüş! - komandası verilir. Müddətən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Ağasıq Quliyev əmri heyət üzvlərinə tekrar çatdırır. Əsgərlər vəzifə bölgüsünə uyğun olaraq cəld hərəkətlə qurğunu döyüşə hazır vəziyyətə getirirler. Baş tuşlayıcı əsgər Sərxan Baxşiyev optik cihazı qılafrından cihazın səbetciyinə bərkidərək sıfır vəziyyətine getirir. Top komandırının dediyi göstəriciləri qurğunun panoramında müəyyənləşdirib məruzə edir. Digər topçular qunaq qolunu açıb, klini döyüş vəziyyətinə getirdikdən sonra öz

Yüksək döyüş hazırlığına malik olmaq bütün Silahlı Qüvvələrin qarşısında duran başlıca vəzifədir. Döyüşdə qələbəni temin etmək üçün mənəvi-psixoloji cəhətdən də həzırlıq əsgərlər yetişdirmək komandirlərin başlıca vəzifəsidir. Bütün qoşun növlərində olduğu kimi, artilleriyaçıların da bu sahədə hazırlığına ciddi fikir verilir.

yerlərini tuturlar. Top komandiri dərhəl bayraqı qaldırıb heyətin döyüşə hazır olduğunu bildirir. - Mütəmadi keçirilən təlimlər-

Məşğələdən sonra heyət üzvləri ilə səhbətləşirəm. Şamaxı rayonundan hərbi xidmətə çağırılan Sərxan Baxşiyev 16

ayın əsgəridir. Top heyətində baş tuşlayıcı vəzifəsində xidmət edir. Ürəyi Vətən, torpaq sevgisi ilə dolu olan əsgər hər an döyüşə hazır olduğunu bildirir.

- Mezuniyyətdə olarkən ən çox eştidiyim "terxis olunmağa nə qədər vaxtın qalib?" suali idi. Bu suala bir cavabımız var: "Qarabağ azad olunana kimi biz özümüzü daim xidmətdə hiss edirik". Gördüyünüz bu topun sirlərini mükəmməl bilirik. Döyüş əmri verilən gün düşməni məhv edib torpaqlarımızı azad edəcəyik. Bu bizim vətəndaşlıq borcumuz olduğu qədər də mənəvi haqqımızdır.

Əsgər Orxan Həsənov isə Hacıqabul rayonundan hərbi xidmətə çağırılıb. Ali təhsilli əsgər döyüş vəzifəsinin öhdəsinə layiqince gəldiyini bildirir.

- Heyət nəfəri vəzifəsində

haqqında öyrəndiklərim yadına düşür. Seyit Çanaqqala savaş zamanı Rumeli batareyasında heyət nəfəri idi. 18 mart 1915-ci ilde ingilislerin gəmisi Çanaqqala boğazına yaxınlaşmışdı. Səhər saatlarına qədər davam edən döyüş zamanı bir çox top sıradan çıxmış, çoxlu əsgərlər şəhid olmuşdu. Bir neçə əsgərlə sağ qalan Seyit düşmən gəmisinin yaxınlaşdığını görür, evvelcə dənizə, gəmilərə, sonra topa ve nəhayət, 275 kilogramlıq mərmiyə baxır. Vətən sevgisi ilə mərmini kürəyinə alır və səndəlləyərək topa yaxınlaşır vəzifəsini icra edir. "Bismillah" deyib atəş açır. Dəqiq atəş nəticəsində düşmən gəmisi suya batır. Seyit Alının qəhrəmanlığı hazırlı dillərdə dastandır. İstərdim ki, Qarabağ mühəribəsində tarixə düşən qəhrəmanlarla birge mənim də admı çəkilsin.

Tovuz rayonundan hərbi xidmətə çağırılan, 16 ayın əsgəri Eltac Nərimanov da heyət nəfəridir. Onun da ürəyi Vətən sevgisi ilə döyüñür, torpaq həsətində olan soydaşlarımızın nisgiliyinə son qoymaq onun da məqsədidir.

- Hansı bölgədən gəldiyimizdən, harada doğulduğumuzdan asılı olmayaraq bu gün hər birmizi narahat edən Qarabağ dərđidir. Torpaqlarımızı azad edən gün hamımız şüsalı, kəlbəcəri, qarabağlı olacaqıq.

Azərbaycan əsgəri hərbi vərdişlərini artıraraq düşməni yurdumuzdan qovmaq, Azərbaycan bayrağını işğaldə ola торпаqlarımızda ucaltmağa qadır. Əminəm ki, bir gün Azərbaycanın hər qarışında dalgalanan bayraq hamımızı qürur hissine bürüyəcək...

**Baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotoğraf
C.CƏFƏROVUNDUR**

Ordu quruculuğu

Azərbaycan düşmənlə müqayisədə tam üstünlüyə malikdir

Ordu quruculuğu vahid tarixi bir prosesdir. Bu proses xalqın mənəvi keyfiyyətləri ilə dolğunlaşır. Dünyada müstəqil dövlətlərin təcrübəsindən məlumdur ki, ordu dövlətin suverenliyini və onun ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün yaradılan əsas qüvvədir. Ona görə də ordu dövlət quruculuğunu tərkib hissələrindən biridir. Azərbaycanda ordunun daim gücləndirilməsinin, döyük qabiliyyətinin daha da artırılmasının və bu məqsədlə yeni, müasir hərbi sənaye güclərinin yaradılmasının dövlətin prioritet hədəfləri sırasına daxil edilməsi həm də onunla şərtlənir ki, respublikamız bədnəm qoşularımız tərəfindən elan olunmamış müharibəyə cəlb olunub. Bu müharibə nəticəsində ölkə ərazisinin təxminən 20 faizi işgala məruz qalıb, 1 milyondan artıq soydaşımız doğma yurd-yuvalarından zorla qoşularaq qaçın vəziyyətə düşüb.

Hazırda Azərbaycan beynəlxalq birləşmələrdən tanınan serhədlərinin bərpası, BMT Təhlükəsizlik Şurasının işgal edilmiş əraziyimizin qeyd-sərtsiz azad edilməsi ilə bağlı 4 qətnaməsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi üçün səylərini əsirgəmir. Dövlətimizin sülh danışçılarına önəm verməsi, ilk növbədə xalqımızın humanizm ənənələrinə sadıqlığının tezahüründür. Ancaq Ermənistan bundan sonra da sülh danışqlarında qeyri-konstruktiv mövqə nümayiş etdirir, Azərbaycan özünün beynəlxalq birləşmələrdən tanınan ərazi bütövlüyünü gündən-güne möhkəmlənən ordusunun gücü ilə təmin etmək məcburiyyətindən qalacaq. Bununla bağlı ölkə Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan dövlətinin mövqeyini ifadə edərək bildirib ki, Azərbaycan ordu quruculuğuna daha da böyük diqqət göstərir, göstərcəkdir, çünkü danışqlar nəticə verməsə, bizim başqa yolumuz qalmayacaqdır.

Azərbaycanın ordu quruculuğunda aparılan islahatların milli təhlükəsizliyimizə xidmət etdiyini "Düşmənin hücumlarının qarşısını qətiyyətə alan və xeyli canlı qüvvə itirən Ermənistana layiq olduğunu cavabı verən Azərbaycan əsgərlərinin mətanəti göstərdi ki, dünya birliyində nüfuzu getdikcə artan, mövqeləri möhkəmlənən, siyasi və diplomatik əlaqələri genişlənən Azərbaycan həm də güclü müdafiə qüdrətinə malikdir" sözləri ilə ifadə edən Ali Baş Komandan vurğulayır ki, biz güclü hərbi potensiala malik. "Artıq bu, müxtəlif vaxtlarda nümayiş etdirilib. Hərbi təlimlərdə və paraqlarda bizim texnikamız nümayiş etdirilir. Amma bizim ən böyük gücümüz əsgərlərimizin cəsərəti, vətənpərvərliyidir."

Bəli, siyasi-iqtisadi inkişaf kontekstində ordu quruculuğunuñ təkmilləşdirilməsi üçün aparılan islahatlar inkişafın Azərbaycan modelinin əsas prioritətlərindəndir. Son illerde Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin artması, maliyyə

imkanlarının genişlənməsi ordu quruculuğu ilə bağlı qarşıya qoyulan hədəfləri reallaşdırmağa imkan verib. Azərbaycanın dövlət büdcəsində ən böyük xərclər məhz ordu quruculuğu üçün nəzərdə tutulub. Son 10 ildə ölkəmizin dövlət büdcəsində ordu üçün nəzərdə tutulan xərclər 20 dəfəden çox artıb.

Hazırda ordumuzun arsenalında olan en müasir silahlar, tanklar, artilleriya qurğuları, döyük təyyarələri və digər texnikalar düşmənin istenilən hədəfini məhv etməyə qadırdır. Təsadüfi deyil ki, 2014-cü ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 96-ci ildən münasibətlə Müdafiə Nazirliyinin, Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarının və Dövlət

lahlı Qüvvələrimizin qarşısına qoyulan bütün tapşırıqlar yüksək səviyyədə yerinə yetirilmişdi ki, bu da şəxsi heyətin peşəkarlığından, döyük hazırlığının təsdiqi idi.

Beynəlxalq əlaqələre gəldikdə isə, bölgədə ən qüdrətli orduya malik Azərbaycanın NATO tərəfindən yaradılmış Şimalı Atlantika Əməkdaşlıq Şurasına daxil olmasına, "Sübh Namine Tərefdaşlıq" programına qoşularaq hərbi təlimlərdə iştirak etməsi ordumuzun NATO standartları səviyyəsində hazırlanmış olmasının göstəricisidir. Ölkəmizi bu qurumda leyaqətə təmsil edən hərəcələrimizin təlimlərdə hərbi hazırlığının beynəlxalq ekspertlər tərəfindən yüksək qiymətləndirilən hər bir azərbaycanlı qurur hissə doğurur.

Ölkəmizdə hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə mühüm layihələr icra olunur. Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin həyat şəraitinin xüsuslu qüvvələrinin yaranan Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu istiqamətdə çox mühüm və ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Növbəti il üçün dövlət büdcəsində hərbi xərclərin yenidən artırılması da bu siyasetin davamlı olduğunu sübuta yetirir.

Orduda aparılan islahatlardan dənizşarkən qeyd olunmalıdır ki, Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin xidmət şəraitini getdikcə dəha da yaxşılaşır. Bir çox hərbi hissələr müasir, dünya standartlarına cavab verən yeni hərbi şə-

rumu mühüm yer tutur. Mən tam əminliklə deyə bilərem ki, bu baxımdan Azərbaycan Ordusu güc-lü ordular sırasındadır".

Ordu quruculuğu sahəsində naiiliyyətlər qazanan Azərbaycanın uğurlarından ehtiyatlanan ermənipərest qüvvələrin narahatlığının heç bir əsası olmadığı "Müdafia məsələlərinin həll etmək Azərbaycanın suveren hüququ" sözleri ilə bildirən Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tez-tez cəbhə bölgəsində olması zabit və əsgərlərimizin döyük əhval-ruhiyəsini artırmaqla xalq-ordu birliyini daha da möhkəmləndirir.

Müzəffər Azərbaycan Ordusunun keçən il aprelin əvvəllerində düşmən təxribatının qarşısını alaraq əks-hücum 2 min hektar ərazini işğaldan azad etməsi beynəlxalq birləşmələrdə qəbul olundu. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin siyasi iradə və qətiyyətini, həbələ xalqımızın böyük dəstəyini hiss edən Silahlı Qüvvələrimiz 1994-cü il mayın 12-də imzalanan atəşkəsden sonra ilk irimiyaslı hərbi eməliyyatında yüksək taktiki və strateji hazırlıq səviyyəsini və işgal altında olan torpaqlarımızi azad etmək əzminni bir dəha nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Ordusunun cəmi

Hər il ordumuzun keçirdiyi ge-nişmiyyətli təlimlər Silahlı Qüvvələrimizin peşəkarlıq səviyyəsinin dəha da artırılmasına xidmət edir. Bu il Azərbaycan "Beynəlxalq Ordu Oyunları-2017" yarışlarına ev sahibliyi etdi. Mayın əvvəllerində Azərbaycan-Türkiyə birge döyük atlı taktiki təlimləri, sentyabrın 18-dən 30-dək yənə də iki qardaş dövlət arasında hərbi əməkdaşlıq planına əsasən Hərbi Hava Qüvvələrinin iştirakı ilə "TurAz Qartalı-2017" birgə taktiki uçuş təlimləri keçirildi.

İrimiyaslı hərbi təlimlər ordu quruculuğunda aparılan islahatlar məqsədönlü istiqamət verir. Bildiyimiz kimi, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tapşırıǵına əsasən, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rehbərliyi ilə orduda məqsədli islahatlar həyata keçirilir. Son dövrlerdə bölgələrdə coxlu sayıda hərbi hissələr sökülərək yerində dəha müasirliyi təqiblər və şəxsi heyətin istifadəsinə verilir. Bununla da hərbi qulluqçularımız üçün rahat, əlvərişli şərait qurulub. Artıq 3 ildər ki, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmrinə əsasən orduda "Açıq qapı" günləri keçirilir. Həmin tədbirlərdə əsgər valideynləri, içtimaiyyət nümayəndələri, hər kəs hərbi hissələrdə yaradılan şəraitle yaxından tanış olmaq imkanı qazanır.

Müdafia naziri general-polkovnik Zakir Həsənov tez-tez cəbhə bölgəsində Vətənin keşyində ayıq-sayıq dayanan əsgərlərimizlə görüşür, onların qayğılarıyla maraqlanır, xidmətde fərglənən hərbi qulluqçuları qiymətli hədiyyələrlə mükafatlaşdırır. Bütün bunlar şəxsi heyətin döyük ruhunu artırmaqla ordu quruculuğunda aparılan islahatlara güclü təkan verən amillərdir.

Azərbaycan Ordusu bu gün neinki bölgədə, dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır - həm hərbi potensialına, həm də döyük qabiliyyətə görə. Azərbaycan gücləndikcə ordumuz da güclənəcəkdir. Dövlət başçımızın "Mən Ali Baş Komandan kimi bundan sonra da ordu quruculuğuna, ordunun inkişafına öz dəstəyimi verəcəyəm" sözləri ordumuzun şəxsi heyəti qarşısında böyük məsuliyyət deməkdir. Şübhəsiz, bu inamı, etimadi doğrultmaq üçün Azərbaycan zabiti, əsgəri döyük vərdişləri ni durmadan artıracaqdır.

Lale HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar arxivindən

Sərhəd Xidmətinin birləşmə və hissələrinin irimiyaslı birgə əməliyyat-taktiki təlimi Azərbaycan Ordusunun qüdrətini bir dəha nümayiş etdirmişdi. O zaman ümumiyyətdə, təlimlərə 4 min nəfərədək şəxsi heyət, 80 tank, 100-dək zi-rehli döyük maşını, 80-ə qədər artilleriya sistemi, 10 döyük təyyarəsi, 20-dək döyük və nəqliyyat-döyük helikopteri cəlb olunmuşdu. Təlimlər zamanı Si-

hərciklərlə əvəz olunur. Bu da şəxsi heyətin döyük və mənəvi-psixoloji hazırlığının artırılmasına güclü təkan verir.

Ali Baş Komandan İlham Əliyev ordu quruculuğundan dənizşarkən qeyd edir ki, ordu quruculuğunu təminatla məhdudlaşdırır. "Döyük qabiliyyəti, əsgər-zabit heyətinin mənəvi-psixoloji du-

bir neçə gündə həyata keçirdiyi uğurlu əks-hücum nəticəsində düşmənin coxlu sayıda canlı qüvvəsinin və zirehli texnikasının məhv edilməsi xalqımız tərəfindən böyük coşku ilə qarşılındır. Bir dəha təsdiqləndi ki, öten illər hədər getmeyib. Azərbaycanda təməli ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən yaradılan müasir ordu quruculuğu sahəsində görülən işlər səmərəsini verir.

2016-ci ilin aprel döyüsləri təsdiqlədi ki, ordu ilə xalqın birligi böyük qüvvədir. Bu birlik istər forma, istərsə də məzmun etibarılıdır. İctimaiyyətin nümayəndələri, millət vəkilləri vaxtaşırı düşmənlə təmas xəttində xidmət edən əsgərlərlə görüşür, səmimi söhbətlər edirlər. Bu, Azərbaycan əsgərinin mənəvi-psixoloji hazırlığında mü Hüüm vasitələrdən biri kimi dəyişdirilməlidir.

Milli Məclisin deputati, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəciliçilik Akademiyası Siyasi Araşdırma Mərkəzi İstututunun direktoru, siyasi elmlər doktoru, professor Elman Nəsirov bu günlərdə düşmənlə üzbezə mövqelərdə xidmət edən əsgərlərlə görüşüb.

"Ermənistən silahlı qüvvərinin bölmələri tərefindən atəşkəs rejiminin pozulması nəticəsində Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçusunun şəhid olması və son günlər Ermənistən hakimiyətinin məsuliyyətsiz bəyanatlar və məməkənlik beynəlxalq ictimaiyyətdə və erməni xalqında qoşunların qarşıdurma xəttindəki

vəziyyət barədə yanlış fikir formalaşdırmağa, töretdikləri təxribatlara haqq qazandırmağa və cavabdehlikdən yaxa qurtarmağa cəhd göstərməsi məni də çox narahat edirdi.

Füzuli rayonunun Horadiz

qəsəbəsinə şəhər statusu verilməsinin 10 illiyinə həsr olunmuş kütləvi vətənpərvərlik tədbirində iştirak etmək üçün bu bölgəyə getmişdim. Tədbirdən sonra Müdafıə Nazirliyinin rəsmisindən və birlik komandirindən Lə-

lətəpə zirvəsinə qalxmaq üçün şərait yaradılmasını xahiş etdim və bu xahişim məmənuniyyətə yerinə yetirildi. Əvvəlcə Lətəpəyə gedən yolda aprel şəhidişlərinin xatirəsinə ucaldılmış abidəni ziyarət edərək xalqımıza

qəlebə sevinci bəxş edən şəhidlərimizi ehtiramla yad etdik.

Atəş səsleri eşidilirdi, düşmən yənə mövqelərimizi atəşə tutmuşdu. Ancaq biz ora çatanada tam sakinlik idi. Əsgərlərin üzü gülündü. Yənə də onların qətiyyəti sayəsində düşmən susdurulmuşdu.

Əsgərlərlə görüşdüm, xidmət şəraitləri ilə tanış oldum, hərbi texnika, silah-sursatlarla maraqlandım. Hər şey qururverici idi. Düşmənə zərbe vurmaq üçün yetərli canlı qüvvə, texnika və silah-sursatımız var idi. Xüsusiələ əsgərlərin mənəvi-psixoloji hazırlığı, döyüş ruhunun, vətənpərvərlik hissini yüksək olmasına məni sevindirdi. Onların qayıq və problemləri ilə maraqlananda cavabları qısa oldu: "Yalnız Qarabağ problemimiz var. Aprel döyüşlərinə təkrarla maşa, düşmənə daha ağır zərbələr vurmağa hər an hazırlıq!".

Bütün əsgərlər işgal altında olan torpaqlarımızın tezliklə azad ediləcəyindən elə inamlı danışındılar ki, doğrusu, mən özümü sanki Xankəndidə, Şuşada, Laçında hiss edirdim..."

"Azərbaycan Ordusu"

"Vətənə, xalqa və dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır"

Əsgərlər bilik yarışmasında

Müdafıə nazirinin təsdiq etdiyi plana əsasən, oktyabrın 29-da "N" hərbi hissəsində "Vətənə, xalqa və dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır" devizi ilə müsabiqə keçirildi. Müsabiqədə bölmələrin şəxsi heyətindən ibarət üç komanda yaradıldı. Komandalara şərti olaraq işgal altında olan bölgələrimizin - Kəlbəcər, Şuşa və Laçın rayonlarının adları verildi. Suallar Azərbaycan tarixini əhatə edirdi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasından müasir dövrümüzə qədər xalqımızın keçdiyi inkişaf yolu, ordumuzun yaranması və inkişaf mərhələləri, dövlət rəmzləri, həmcinin 2016-ci ilin aprel döyüslərinə aid suallar müsabiqənin şərtlərinə daxil edilmişdi.

Bir qrup əsgərin qatıldığı bilik yarışmasında mayorlar Məhəmməd Əliyev və Çingiz Cəbiyevdən ibarət münsif heyəti tərefindən qaliblər müəyyən edildi.

Müsabiqənin keçirilməsində əsas məqsəd şəxsi heyətə təximizi təbliğ etmək, onlarda Vətənə, xalqa, dövlətçiliye hörmət və sevgi hissələri aşılamaq, vətənpərvərlik duyğularını inkişaf etdirməkdən ibarətdir.

Yarış başlamazdan əvvəl ümummilli liderimiz Heydər Əli-

yevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan soydaşlarımızın ruhu bir dəqiqəlik sükkutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Sualların səsləndirilməsi ilə başlanan müsabiqə bir neçə saat davam etdi.

Sonda verilən sualları daha dəqiq cavablandırıran "Şuşa" komandası adını birinciliyə yazdırıldı. "Kəlbəcər" ikinci, "Laçın" isə üçüncü oldular.

"Şuşa" komandasının rəhbə-

ri əsgər Nail Abbaszadəyə üzərində "Vətənə, xalqa və dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır" sözü ləks olunmuş kubok təqdim edildi. İkinci ve üçüncü yerlərin sahiblərinə isə hərbi hissə komandiri adından fəxri fərman verildi.

Müsabiqədə qalib olan "Şuşa" komandasının sevinci şərık olduq. Əsgər Nail Abbaszadə ürək sözərini bölüşərək dedi:

- Biz çox sevinirik ki, üç komanda arasında keçirilən müsabiqənin qalibi olduq. Mən orta məktəb illərində də həmşə tarix fənninə maraqlıdım. Tariximizi yaxşı bilməliyik ki, ermənilərin torpaqlarımıza ərazi iddialarının yalnız olduğunu bütün dünyaya çatdırıq. Bu gün ordunun əsgəri və sabah cəmiyyətin bir üzvü kimi yaxşı dərk edirik ki, ermənilərin yaşadığı bütün torpaqlar Azərbaycan dövlətinin tarixi əraziləridir.

Çox keçməyəcək ki, Ali Baş Komandanımızın əmri ilə ordumuz işğaldə olan torpaqlarımızı son qarışına qədər azad etmək üçün vuruşacaq, düşməni Vətənimizdən qovub çıxaracaqdır.

Söhbətim zamanı öyrənirəm ki, gənc əsgər Göygöl rayonundan hərbi xidmətə çağırılıb. 4

aydır ordu həyatı yaşayır. Hələ gənc əsgərlərin telim mərhələsində olan bu əsgərimizin sözü ləksindən bir daha başa düşülür ki, istər Azərbaycan xalqı, istərsə də ordumuzun şəxsi heyəti Qarabağımızın düşmən tapdağında olması ilə barışır, hər an torpaqlarımızın azadlığı uğrunda vuruşmağa hazırlıq.

Komandanın digər üzvləri də geyd etdilər ki, əgər öz yaşadığın yerin, oxuyub təhsil alındığın, boyabaşa çatdığını yurdun keçmişini, bu gününü yaxşı bilməsən, onu layiqinə qorumaq mümkün olmaz. Bir sözə, hər kəs əsl vətəndaş olmaq üçün mənşəb olduğu xalqın tarixini dərinən öyrənmeli və öz Vətəni ilə qurur duymalıdır.

Müsabiqə sona çatırdan sonra əsgərlər Heydər Əliyev Mərkəzində filmə baxırlar.

Baş leytenant
Məhəmməd NƏSİRLİ
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR

"Pakistan in the World"
jurnalı Zəngilanın
Ermənistən tərefindən
işgalindən yazıçı

"Pakistan in the World" jurnalının elektron səhifəsində "Azərbaycanın Zəngilan rayonunun Ermənistən tərefindən işgalini" sərlövhəli məqalə dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə 29 oktyabr tarixinin Zəngilan rayonunun Ermənistən tərefindən işgalının 24-cü ildönümü kimi yad olunduğu bildirilir, rayonun coğrafi mövqeyi barədə məlumat verilir, strateji mövqedə yerləşdiyi diqqətə çatdırılır.

Məqalədə Zəngilanın çar Rusiyası tərefindən işgalindən başlayaraq Sovet dövründən qədər keçdiyi inzibati-ərazi bölgüsü barədə də məlumat verilir, 1967-ci ildə Zəngilan şəhər statusu verildiyi qeyd olunur. Eyni zamanda, bölgənin Sovet dövründə mənəvi və maddi itkilərə məruz qaldığı, kollektivləşmə və repressiyaların burada ciddi iz qoyduğu vurğulanır. Həmcinin Zəngilanın təbiəti, bölgədə yerləşən dağ silsiləleri, iqlim şəraitı haqqında söhbət açılır.

Yazıcı Füzuli və Cəbrayıllı rayonları işgal olunduqdan sonra zəngilanlıların 67 gün tam mühəsire şəraitində ermənilərə sına gərdiyi, 1993-cü il oktyabrın 25-29-da Zəngilan rayonunun əhalisinin son anadək vuruşaraq Araz çayını keçdiyi, İran ərazisi ilə Azərbaycanın müxtəlif rayonlarında məskunlaşlığı və Ermənistən işgalini ilə rayonun böyük fəlakətlə üz-üzə qaldığı qeyd olunur.

Azərbaycan Ordusunun yaradılması ümmümmilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır

Ulu öndər Heydər Əliyevin 1990-1993-cü illərdə - Naxçıvanda yaşayıb fəaliyyət göstərdiyi dövrdə xalqımız qarşısında ən böyük xidmətlərindən biri muxtar respublikanın təhlükəsizliyini təmin etməklə yanaşı, burada Azərbaycanın ilk milli nizami ordunun hissələrini yaratmasıdır. Həmin illərdə ordunun quruculuğu istiqamətində müüm qərarlar qəbul edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev Muzeyində Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantları üçün

"Ulu öndər Heydər Əliyev və Azərbaycan Ordusu" mövzusunda keçilən açıq dərsdə danışılıb.

Tədbirdə muzeyin direktoru Ramil Orucəliyev bildirib ki, Azərbaycan Ordusunun

yaradılması ümmümmilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Vurğulanıb ki, 1992-ci il sentyabrın 15-də Naxçıvan Muxtar Respublikası əraziində ilk milli hərbi hissənin yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə keçirilen hərbi parad qədim diyarin təhlükəsizliyini təmin edən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun gücünü bir daha nümayış etdi.

Açıq dərsdə kursantlar "Hərbi tarixində Heydər Əliyev fenomeni" filmine baxıblar.

ləndirilmiş motoatıcı briqada təşkil edilib. 1992-ci il sentyabrın 19-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində "Naxçıvan Muxtar Respublikasının müdafiəsinin və sərhədlerinin qorunmasının təşkili haqqında" Qərar qəbul olunub.

Bildirilib ki, bu gün ölkəmizdə ordu quruculuğu sahəsində böyük nailiyyətlər əldə edilib, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Cənubi Qafqazın ən qüdrəti orduşuna çevrilib. Oktyabrın 18-də - Dövlət Müstəqilliyi Gündündə muxtar respublikada ilk milli hərbi hissənin yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə keçirilen hərbi parad qədim diyarin təhlükəsizliyini təmin edən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun gücünü bir daha nümayış etdi.

"Azərbaycan İspanyanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəkləyir"

Azərbaycan Respublikası İspaniya Krallığının beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyü və suverenliyini dəstəkləyir.

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirib.

O deyib: "Mövcud vəziyyətin İspaniya Krallığının Konstitusiyası və qanunları əsasında sülh yolu ilə həllin tərəfdarıyıq. Xalqın və mərkəzi hakimiyətin iradəsinə zidd olaraq İspanyanın Konstitusiyası və qanunlarının pozulması ilə müşayiət olunan ölkənin ərazi bütövlüyünün birtərəfli pozulması cəhdələri qəbul edilməzdirdi".

Cəsurluq, fədakarlıq unudulmur

Nicat Səfərov da olub.

Faciənin ildönümü ərefəsində C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin zabitləri, kursantları və müəllimləri Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı baş leytenant Cəngiz Babayevin və kursant Samir Məmmədovun xatirəsi həmişə ehtiramla yad edilir. 1995-ci ilin 25 oktyabrında "Uluduz" stansiyası ilə "Nərimanov" stansiyası arasında törədilən təxribat nəticəsində onlarla vətəndaşımızı itirdik. Bu dəhşətli faciədən uzun illər ötsə də, o qanlı hadisə unudulmur.

Baş verən qanlı faciə zamanı yaralananlara kömək edənlər arasında Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin zabiti, ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adına layiq görülmüş baş leytenant Cəngiz Babayev və "İgidliyə görə" medalı ilə təltif olunmuş kursantlar Samir Məmmədov, Ruslan Isayev və

mir Məmmədovun məzarını zi-yaret etdilər.

Övvəlcə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Cəngiz Babayevin Yasamal qəbiristanlığındakı məzarı ziyaret olundu. Kapitan Fərid Rüstəmli başda olmaqla kursantlar qəhrəmanın məzarı üzərinə qərəffillər düzdülər və xatirəsini bir dəqiqlik sükutla yad etdilər.

Sonra kursantlar Badamdar qəsəbəsində "İgidliyə görə" medalı ilə təltif olunmuş kursant Samir Məmmədovun xatirəsini hörmətlə yad etdilər. Samirin atası Nadir Məmmədov oğlu haqqında kursantlara qısa məlumat verdi:

- Mənim də oğlum bir vaxtlar zabit olmaq istəyirdi, Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyde təhsil alırı. Yaxşı oxuyurdı. İnanırdım ki, o gələcəkdə peşəkar hərbi olacaq. Metroda baş vermiş faciə onun ömrünü də, arzularını da yarımçıq qoydu. Övladının xatirəsini ezziz tutduqlarına görə C.Naxçıvanski adına Hərbi Li-

seyin rəhbərliyinə minnətdarlılığı bildirirəm.

Kapitan Fərid Rüstəmli, Hərbi liseyin tərbiyəçi müəllimi Məhərrəm Fərziyev, kursantlardan Səbuhi İbrahimli, Yusif Baqiyev, Elmin Əliyev və baş-qaları çıxış edərək bildirdilər ki, bu cəsur oğulların adlarını həmişə uca tutacaq, qəhrəmanlığı, igidliyi onlardan öyrənəcəklər.

Tədbirin davamı olaraq onların xatirəsinə həsr olunmuş anım mərasimi keçirildi. Mayor Natiq Rəhimov dəvət olunan gonaqları iştirakçılarla təqdim

etdi. Ümmümmilli lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüslərdə şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad olundu. Mərasim iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnini oxudular.

Çıxış edənlər baş leytenant Cəngiz Babayevin və kursantların faciə zamanı göstərdikləri qəhrəmanlıqlı, igidliyi onlardan öyrənəcəklər.

Rejissor Elnur Əliyev olan "O qatar çatmadı mənzil başına" sənədli filmi nümayiş olundu. Filmdə zabit və kursantların igidiyyindən, cəsurluğundan etrafı səhəbət açılır.

Sonra Hərbi Liseyin müəllimi Yengibar Müzəffərovun rəhbərliyi ilə hazırlanmış "Qəhrəmanlar ölməzdir" adlı ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirildi.

Azərbaycan dili və ədəbiyatı müəllimi Gülsəda Quluzi Cəngiz Babayevə həsr etdiyi şeirini oxudu.

Kursant Samir Məmmədovun atası Nadir Məmmədov çıxış edərək övladının usaqlıq və gənclik illərini xatırladı. Onun həyatında baş vermiş maraqlı hadisələrdən danışdı.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

Ordu və cəmiyyət

“Şəhidlər ölməzdirlər”

Müəllim hər birimizin həyat yolunu işıqlandırın, bizi elm, bilik övrədən və bu yolda ömrünü şam kimi əridən müqəddəs peşə sahibidir. Bu adı şərəflə daşıyan, ömrünü şagirdlərinə həsr edən müəllimlərdən biri də Dursun Abdullayevadır.

Dursun müəllimin pedaqoji fəaliyyəti 42 ildən artıq bir dövrü əhatə edir. Bu gün vaxtılı onun dərs dediyi şagirdler arasında neçə-neçə həkim, müəllim, hərbçi, mühəndis və digər sənət sahibi var. Onlar ilk müəllimlərini heç vaxt unutmur, hər zaman xatırlayırlar, vaxtaşları onun görüşünə gedirlər. Eyni zamanda onların arasında ölkədən kənardə Vətənimizi təmsil edənləri de yetərincədir.

Onun da dərs dediyi şagirdlərdən bir çoxu Qarabağ müharibəsi başlayanda könülü olaraq cəbhəyə yollanıb, Vətən, torpaq uğrunda döyüşüb. Yetirmələri arasında ordumuzun peşəkar zabitləri olaraq ömrürənini Vətənə xidmətə həsr edənlər de var.

Qəzetimizin "Ordu və cəmiyyət" rubrikasının qonağı olan Dursun Abdullayeva Şəki rayon Kiş kənd Heydər Əliyev adına 4 sayılı tam orta məktəbdə çalışır. Uzunmüddəti pedaqoji təcrübəyə malik müəllim təhsilin hər zaman xalqın, millətin həyatında böyük rol oynadığını qeyd edir. "Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev deyirdi ki, elm, təhsil, mədəniyyət sahəsində əldə etdiyiñimiz nailiyyətlər, Azərbaycan xalqının bugünkü yüksək təhsil, elm, mədəniyyət səviyyəsi, şurə səviyyəsi - bunların hamisi ilk növbədə müəllimlərin xidmətlərinin nəticəsidir."

Əlbəttə, hər bir vətəndaşın həyatda uğur qazanmasının yolu təhsildən başlanır. Ona görə də Ümummilli Liderimiz cəmiyyətə və dövlət quruculuğuna bir sistem halında yanaşaraq, burada

təhsilin də yerini müəyyən-ləşdirməyi heç vaxt unutmurdu. Dursun müəllime görə, bu prosesdə uğurla iştirak etmek üçün insan müasir təhsilə malik olmalıdır. "Dərs dediyim məktəb Ulu Öndərimizin adını daşıyır. 2002-ci ildə rayonumuza gələrkən elm, təhsil, mədəniyyətə maraqlanan ümummilli liderimiz Heydər Əliyev qədim Kiş kəndində hazırla dərs dediyim müasir təhsil kompleksinin tikilməsinə xüsusi göstəriş vermişdi. Bu gün çox qururluyam ki, Ulu Ondərin adını daşıyan məktəbdə çalışıram".

Ordu ilə cəmiyyətin vahid birliliyindən danişan müəllim onu da vurğuladı ki, hər bir dövlət öz ordusu ile möhtəşəm olur. "Ordu güclüdürse, onun dövləti de sarsılmazdır. Hamiya bəlli dir ki, nənəkər qonşularımız olan ermənilər cörəyimizi yeyib sonradan bize dönük çıxıblar. Onların nə yurdub, nə də məkanı bilinib. Tarix boyu onun-bunun torpağında sıçınacaqlar tapıblar və həmin torpaqlara yiylənləmeye can atıblar. Bu gün yeniləməz ordumuz ərazi bütövlüyüümüzən təmin olunması üçün Ali Baş Komandanın əmrinin gözleyir və mütləq bu vəzifənin öhdəsindən gələcəkdir".

Müsahibim ordumuzun keçən il aprel döyüşlərindəki qələbələrinin düşmənə böyük zərba olduğunu bildirərək dedi ki, bu xəber bütün Azərbaycan xalqının böyük sevincinə səbəb oldu, şanlı, qüdrətli Azərbaycan Ordusu düşmənə nəyə qadir olduğunu bir daha sübut

etdi. "Azərbaycan Ordusunda şəxsi heyətin mənəvə-psixoloji ruhu yüksəkdir. Hərbçilərimizdə döyüş əzmi var. Ordumuzun aprel qələbəsi dünyaya göstərdi ki, Azərbaycan xalqının gözü heç kimin torpağında deyil, bu xalqın övladları haqq işi uğrunda, öz torpağı uğrunda döyüşür və şəhid olur. Bu möhtəşəm qələbə ilə Azərbaycan Ordusu regionun ən güclü ordusu olduğunu bir daha təsdiqlədi. Bizim ordumuz, dövlətimiz sülhsevər, vətənpərvər və haqq-ədalət tərəfdarıdır. Biz yalnız öz torpaqlarımızı qoruyur, ərazi bütövlüyüümüzü təmin etmək üçün mübarizə aparırıq. Odur ki, qələbə bizimlədir".

Onu da qeyd edim ki, Dursun Abdullayeva ordumuzun şəhid zabiti Aqsın Abdullayevin anasıdır. Orduya qırılmaz tellərlə bağlı olan müəllim şagirdlərinə illərdir ki, Azərbaycanın peşəkar Silahlı Qüvvələrini təbliğ edir, hərbçilərimizin peşə borcunu nə qədər müqəddəs olmasından danişır.

Həmsöhbətim qeyd etdi ki, şagirdlərinə ordumuzun aprel zəfərindən, hərbçilərimizin qəhrəmanlığından böyük həvəslə danişır. "Həmin ərefədə vahim və qorxu içərisində olan ermənilər silah-sursatlarını atıb qaçırdılar.

Canlarını qurtarmaq istəyən erməni əsgərləri artıq özlərə də başa düşmüşdülər ki, başqasının torpağında oturmaq heç də asan iş deyil, başqa dövlətin torpağını zəbt etmək işğalçılıq əməlidir. Bu, həm də bir daha onu sübut etdi ki, erməni həmişə qorxaq, ziyan kar, hiyələr, xəyanətkar olub və ciòreyi də dizinin üstədir. Yüzlərə zabit və əsgər itirən düşmən artıq Azərbaycan Ordusunun qarşısında aciz olduğunu həmin günlərdə dərinlən anladı..."

Bu il yeni dərs ilinin ilk məşğələsinin aprel döyüşləri və Cocuq Mərcanlı kədinin işğaldan azad edilməsinə həsr olunduğunu, mövzu barədə şagirdlərinə geniş və etrafı məlumat çatdırıldıqını söyləyən Dursun müəllim bildirdi ki, Vətən yolunda, ərazi bütövlüyüümüz uğrunda şəhid olan oğullarımızın qanı yerde qalmayacaq. "Biz şəhid valideynləri övladlarımızın Vətən yolunda şəhid olmasına ilə qurur duyuruq. "Təki Vətən yaşasın!" deyirik. Axı oğul düşmən çəperidir deyiblər. Bütün şəhid analarına üzümü tutub deyirəm: başlarınız uca tutun. Fəxr edin ki, övladlarımız şərəfle döyüşüb, Vətən yolunda canlarından keçiblər. Bilin ki, şəhidlər Tanrı dərgahının ən uca zirvəsinin - şəhidlik zirvəsinin əbədi sakınlardır. Bir şeirdə deyildiyi kimi:

**Şəhidlər ölməzlərdir,
Ölməzi ağlamazlar...**

Biz inanırıq ki, tezliklə ordumuz ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin məqsədyönlü siyaseti nəticəsində torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək və üçrəngli bayraqımız işgal altında olan torpaqlarımızda dalğalanacaq".

Lala HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Növbəti səfərlər ümidi ilə...

Dağların zirvəsində yerləşən döyüş mövqeyindən qayıdırıq. Kələ-kötürlü yollarda avtomobili ustalıqla idarə edən, narahatçılığı bizə hiss etdirməyən sürücümüzün fikri yalnız yoldadır. maşını sərbəst idarə etmək bacarığı ilə hamını heyran edir.

Hərbi hissəyə daxil olduqdan sonra sürücü maşınını avtomobil parkına aparır. Kənar-dan dəyanıb seyr edirəm. Avtomobilin texniki qulluq göstərməyi də diqqətimi celb edir.

Söhbət əsnasında 10 ildən artıq xidmət etdiyini öyrənirəm. Gənc yaşlarında hərbi formalıllara həsrətlə baxlığıni deyən çavuş Vüqar Orucov bildirir ki, sürücülük asan pəşə deyil. "Hərbi sürücülük isə daha çətindir, ağır və mürəkkəb hərbi texnikanı idarə etmək yüksək bacarıq tələb edir. Bu maşınları tekce astaf yolda deyil, ekstremal şəraitdə idarə etmək lazımlı gəlir. Hərbi texnikanın sükanı arxasına keçidkə bu məsuliyətin hamisini öz ciyinlərimə götürürəm". Həmsöhbətim avtomobil və texnikaların həmişə "səfər" vəziyyətində olduğunu bildirir: "Hər an həyəcan sığnallı verile bilər. Texnikalarımızın təyin olunmuş əraziyə vaxtında çatması üçün onlar daim saz vəziyyətdə olmalıdır. Bunun üçün də maşınlara daim yüksək texniki qulluq göstəririk".

Fikir verirəm, bir an da gözünü avtomobilindən ayırmayı.

- Texnikaları təmiz saxlamaq onların ömrünü uzadır, çatışmazlıqların aradan qaldırılması isə onların daim səfərə hazırlığını təmin etmək məqsədini daşıyır, - deyə həmsöhbətim bildirir: - Avtomobili idarə etmək asandır, razıym. Hami bacara bilər. Yalnız bu bir dəmir parçasıdır ki, buna heç vaxt etibar etmək olmur. İstənilən an hər hansı bir detal sıradan çıxa bilər. Bunun üçün idarə etdiyin avtomobilin, texnikanın bütün inciliklərini bilməlisən ki, nasazlıq olanda tez aradan qaldırıb verilən tapşırığı vaxtında yerinə yetirə biləsən".

Çavuş V.Orucova görə, maşını yaxşı idarə etmək üçün yol hərəkəti qaydalarını da mükəmməl bilmək vacibdir. "Hərbi texnikalarla səfərə çıxanda hər zaman diqqəti olmaq lazımdır".

Sürücümüzün elini sıxıb növbəti səfərlərinin Laçına, Kəlbəcərə, Şuşaya... da təsadüf etməsini arzulayıram.

Leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
C.CƏFƏROVUNDUR

HDQ-nin Goyərtə qrupunun NATO standartlarına uyğun qiymətləndirilməsi müvəffəqiyyətlə keçirilib

Qeyd edək ki, ilk dəfə keçirilen bu qiymətləndirmə Silahlı Qüvvələrimizin nüma-

yəndələri tərəfindən həyata keçirilib və bu Hərbi Dəniz Qüvvələrinin Dənizdə Qada-

ğa Əməliyyatları üzrə Goyərtə qrupunun silsilə qiymətləndirmələrinin başlangıcıdır.

"Ordumuz gündən-günə güclənir və inkişaf edir"

Azərbaycan Respublikası İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) aparatının hərbi qulluqçuların müdafiəsi sektorunun müdürü Fəzail Həsənov və böyük məsləhətçi

Murad Babayev Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə baxış keçirdilər. Əvvəlcə nümayəndələrə Hərbi lisey haqqında ətraflı məlumat verildi.

Ombudsman aparatının rəhbərliyi kursantların sosial şəraiti ilə yaxından tanış oldular. Onlar kursantların yataq yerlərinə, yataq dəstlərinə, geyimlərinə baxıldılar. Sonra yemekxanaya baş çəkdiłər. Onların gəlisi nahar fasiləsinə təsadüf etdiyindən hazırlanmış yemeklərə baxıldılar. Kursantlarla görüşüb ətraflı səhbət etdiłər. Ombudsman aparatının nümayəndələri sonra ərzaqların saxlanmasına baxmaq istədiklərini bildirərək anbarlara baş çəkdiłər. Ərzağın hansı vəziyyətdə saxlanmasına diq-qət yetirdiłər.

Sonra nümayəndələr tibb məntəqəsinə, hamam kom-

pleksinə, tədris otaqlarına baxış keçirdiłər.

Hərbi liseylə qısa tanışlıqdan sonra Ombudsman aparatının nümayəndəsi Fəzail Həsənovdan təəssüratlarını bizimlə bölüşməyini xahiş etdił. O dedi:

- Hərbi liseyde gördüklerimizdən məmənnun qaldıq. Təhsil ocağında kursantlar üçün yaradılmış şərait yüksək tələblərə cavab verir. İstər yaşayış, istər qida, istərsə də geyim və digər təminat sahələrində vəziyyət ürəkaçandır.

Kursantlarla səhbətimizdə də hiss etdi ki, onların dedikləri səmimiñdir və ürekden gəlir. Bir daha əmin olduğunu, dövlət ordu quruculuğuna böyük diqqət və qayğı göstərir. Doğma ordumuzun gündəngünə güclənməsi və sürəti inkişafı ilə qürur duyurur. İnanıram ki, orduda qazanılan uğurlar bizi sonda qələbələrə qovuşduracaq.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

İtalyanın analitik portalı Ermənistan-Azərbaycan münaqışesindən yazıır

İtalyanın "Eurasian Business Dispatch" analitik portalı tədqiqatçı Domeniko Letisiyanın müəllifi olduğu "Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh danışçıları: ümidi və ya məyusluq" adlı məqale yayıb.

AZERTAC xəbər verir ki, məqalədə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışasının sülh yolu ilə həlli istiqamətində Azərbaycan və Ermənistan prezyidentlərinin Cenevrəde keçirdikləri son görüş haqqında məlumat verilir, hər iki ölkənin xarici işlər nazirləri və ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlerinin görüşün nəticələri ilə bağlı bəyanatı diqqətə çatdırılır.

Müəllif Cenevre görüşünün cari ilin iyulunda işğal olunmuş Füzuli rayonunun Alxanlı kəndində Ermənistan silahlı qüvvələrinin hücumu nəticəsində iki azərbaycanlı mülki vətəndaşın öldürülmesi ilə nəticələnmiş son gərginlikdən sonra prezyidentlər arasında keçirilmiş ilk görüş olduğunu xatırladır. Məqalədə görüşün nəticələrindən doğan müsbət əhvali-ruhiyyəni prezident Serj Sarkisyanın Ermənistanda isveçrədəki səfirliyində erməni diasporunun nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşdə Qarabağın Azərbaycan sərhədlərindən kənardə mövcudluğunun münaqışının yegane həll yolu olduğunu deməsi ilə korladığı vurğulanır. Müəllif bu bəyanatla bağlı Azərbaycan Prezyidentinin xarici siyaset məsələləri üzrə köməkçisi Novruz Məmmədovun fikirlə-

rinə yer verərək, S.Sarkisyanın yenə də sözünü tutmadığını və danışçılar zamanı əldə olmuş razılığı pozduğunu bildirir. Məqalədə Novruz Məmmədovun aşağıdakı fikrinə yer verilir: "Sarkisyan bilir və unutmamalıdır ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir və belə də qalacaq. Sarkisyanın planı nə onun vaxtında, nə də ondan sonra gələnlərin vaxtında reallaşmayıacaq. Nə qədər himayədarlarına quyruq bulasa da, yuxusu çin olmayıacaq".

Yazıcıda Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü, Dağlıq Qarabağ münaqışasının başlaması, Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış erazisinin 20 faizinin işğali, Ermənistanın işğal olunmuş ərazilərdə həyata keçirdiyi etnik təmizləmə siyaseti və Xocalı soyqırımı barədə məlumat verilir. Bundan əlavə, Ermənistanın öz hərbi-siyasi təcavüz aktını əsaslaşdırmaq məqsədilə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində özü də daxil olmaqla heç bir dövlət tərəfindən tanınmayan qanunsuz oyuncaq rejim yaratlığı qeyd olunur.

Məqalədə, həmçinin BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycanın ərazi bütövülüyü və suverenliyini təsdiq edən və Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən təcili, tam və qeyd-şərtləş cıxarılmasını tələb edən dörd qətnaməsinə Ermənistan tərəfindən məhəl qoyulmadığı diqqətə çatdırılır.

Hərbi ənənələr, yeniliklər

Bu silahlar ölkəmizdə istehsal edilir

Ölkəmizdə Müdafiə Sənayesi Nazirliyi yaradığı gündən onun hərbi müəssisələri tərəfindən müxtəlif təyinatlı silah və texnikalar hazırlanır. Bütün məhsullarımız bir çox beynəlxalq sərgilərdə maraqla qarşılınır. Dönyanın inkişaf etmiş ölkələri ilə də hərbi əməkdaşlığıımız davam edir.

Hərbi sənayemiz tərəfindən indiyi qədər istehsal olunan silahlar arasında minaəleyhinə "İldirim" və "Qasırga" zirehli maşını, "Gürzə" patrul maşını, "Tu-

fan" zirehli nəqliyyat vasitəsi, "Mübariz" snayper tūfəngi, "Vasaq" snayper tūfəngi, tankəleyhinə 40 mm çaplı RPQ-7V2 "Qaya" qumbaraatanı, "Zərbe" pilotsuz uçus aparati və digərlərini misal göstərmək olar. Ölkəmizdə istehsal olunan silahlar haqqında məlumat veririk.

EM-14 avtomat silahı

EM-14 avtomat silahı 2016-ci ildə Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyi tərəfindən is-

tehsal olunub. Abu-Dabidə keçirilən beynəlxalq sərgidə nümayiş etdirilib. Silahda NATO-nun 5,56x45 mm-lıq gülələrinən istifadə olunur. Onun atəş tezliyi dəqiqədə 600 atışdır, süreti saniyədə 860 metr təşkil edir. Atəş uzaqlığı 1000 metrə qədərdir.

HP-7.62 pulemyotu

HP-7,62 həcüm pulemyotu da istehsalımıza məxsusdur. 2012-ci ildə ictihadiyətə təqdim edilib. 2013-cü ildə isə ilk dəfə IDEF beynəlxalq sərgisində nümayiş etdirilib. Pulemyotun qondağı möhkəm alüminium ərintisindən hazırlanıb. Silahın hər iki tərəfində müxtəlif cihazlandırma da quraşdırmaqla olar. Pulemyotdan atəş müxtəlif tempdə açıla bilər və onda 7,62x54 mm-lıq çaplı patronlardan istifadə edilir. Onun çəkisi 8,2 kilogram, nişançan uzaqlığı 1000 metr, açıq qundaqla birlikdə uzunluğu 1080 mm, atəş tezliyi dəqiqədə 650-750 atış, döyüş atəş tezliyi isə dəqiqədə 200 atış təşkil edir. Silahdan ayaq üstü atəş açmaq məqsədilə xüsusi xəzinə də quraşdırılıb.

RBG qumbaraatanı

Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyi Serbiya şirkəti ilə birlikdə 40x46 mm-lıq çaplı RBG əl qumbaraatanı istehsal edib. Qumbaraatan ilk dəfə ADEX-2014 sərgisində göstərilib. Piyadalar üçün nəzərdə tutulmuş RBG qumbaraatanında NATO standartlı 40x46 mm çaplı gülələrdən istifadə edilir. Onun qondağı yüksəkdir. Silah kollimator nişançanla təchiz edilib. RBG-nin maksimum məsafəsi 1000 metrə qədərdir, atış məsafəsi 400 metrdir. Barabanı altı qumbaraadan ibarətdir. Boş halda çəkisi 5,9 kilogramdır.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"